

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΗΤΟΣ Α' 1884

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

26 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΑΡΙΘ. 26

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ

Βίος και ιδιοτροπία αὐτοῦ.

Ἐν Μονάχῳ ἡ κοινὴ περιέργεια εἶνε ἐσπραμμένη πρὸς τὰς πράξεις τοῦ βασιλέως. Ἐὰν περὶ αὐτοῦ κυκλοφοροῦντα ἀνέκδοτα εἶνε πολυαριθμότατα ἅμα καὶ ἀπίθανα· ἀλλ' ἂν πάντα δὲν εἶνε ἀληθῆ, πάντα ὅμως εἶνε ἀστειά.

Ἡ πρὸς τὴν μουσικὴν καὶ τὸ θέατρον ἀγάπη αὐτοῦ κατήντησε πάθος. Ἐν ταῖς θεατρικαῖς ἰδίως παραστάσεσιν ἐπιζητεῖ τὰς ἐκ τῶν ἀληθῶν σκηνογραφῶν ἐντυπώσεις ἐφ' ἧ ἐπιθυμεῖ νὰ μετενέγκῃ ἐπὶ τῶν σανίδων τῆς σκηνῆς τὴν πραγματικότητά τοῦ συνήθους βίου καὶ τῆς φύσεως. Ἀποστρέφεται σφόδρα τοὺς νεστοχωρτίνους βράχους, τὰ ἐπὶ βαμβακεροῦ πανύου ἐξωγραφημένα ἀνθῆ καὶ σύννεφα, τὸ ἐκ φωταερίου σελινατόν φῶς. Ἐπῆλθε λοιπὸν αὐτῷ κατὰ νοῦν νὰ οἰκοδομηθῆ θέατρον ὑπαιθριον, ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Ἰσάρου, ὅπως ὁ ποταμὸς διαρρέῃ τὰ παρασκήνια, καὶ εἶνε θεατὸς ἐξ αὐτοῦ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ σελήνη. Τὸ ὄνειρον τοῦτο δὲν κατώρθωσε νὰ πραγματοποιῆ ἐν Βεῦρουτ καίτοι ἰκανὰ δαπάνησας ἑκατομμύρια.

Ἡ ψευδὴς βροχὴ, ἡ βροχὴ τῶν θεατρῶν ἀπήρεσκεν αὐτῷ φρικωδῶς, ἀχρις οὗ ἤμεσαν τινὰ ἀπεράσεις νὰ τεχνουργήσῃ ἀληθῆ βροχὴν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐνός θεάτρου. Τὸ πείραμα ἐξέτελεσεν ἐν τῷ ἀνακτόρῳ αὐτοῦ, κειμένην παρὰ τὰς ὄχθας τῆς λίμνης Στουμβεργ. Διέταξε κρύφα νὰ τοποθετήσῃ προσωρινὰς δεξαμενάς ἐπὶ τῆς ὀροφῆς τοῦ ἐν αὐτῷ θεάτρου, ὑπ' αὐτὰς δὲ νὰ θέσῃσι πελώριον διάτρητον ποτιστήριον.

Τῇ ὀριζμένη ὥρᾳ οἱ ἀστέροι τοῦ Μονάχου μετέβησαν εἰς τὸ θέατρον τῆς πόλεως, ἀλλ' ὁ ἐργολάβος ἀνήγγειλεν αὐτοῖς ἐπισημῶς ὅτι ἡ Α. Μεγαλειότης μετεκαλέσατο παρ' αὐτοῦ τὸν θίασον καὶ τὴν ὀρχήστραν.

Τὸ κοινόν, εἰθισμένον εἰς τὰ τοιαῦτα, ἀποσύρεται εὐπειθῶς καὶ μεταβαίνει εἰς τὰ ζυθοπωλεῖα νὰ διέλθῃ τὴν ὥραν του.

Οἱ δὲ ἠθοποιοὶ φθάσαντες τὴν τεταγμένην ὥραν εἰς τ' ἀνακτορα ἐνδύονται τὰς καλλιτέρας τῶν στολῶν, καὶ ὡς πάντοτε, ἐν τοιαύτῃ περιστάσει, ἀδούσιν ἐνώπιον αἰθούσης καθ' ὀλοκληρίαν κένθης.

Ὁ βασιλεὺς, μοναδικὸς θεατῆς καὶ ἀχροατῆς, ἀκούει ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ θεατρείου του.

Κατὰ τὴν σκηνὴν τῆς καταγίδος ἐκρήγνυται ὁ κεραυνός· χάρις εἰς τὸν ἡλεκτρισμὸν ἀκουσται ἀληθῆς κεραυνός ἢ βροχὴ· ἤρεμος κατ' ἀρχάς, πίπτει κατὰ ψεκάδας· εἶτα γίνεται σφόδρα τῆρα καὶ καταπλημμυρεῖ τὴν σκηνήν, οἱ δὲ δυστυχεῖς ἠθοποιοὶ καίτοι διάβροχοι μέχρι τῶν κοκ-

κάλων ἀναγκάζονται νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν παράστασιν τοῦ μελοδράματος ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸν βασιλέα. Οὗτος δὲ καταγοητευμένος ἐκ τῆς ιδέας του καὶ τῆς ὀλοσχεροῦς ἐπιτυχίας τῆς, χειροκροτεῖ φρενητιωδῶς.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς παραστάσεως οἱ ἠθοποιοὶ ἐφόρεσαν στεγνὰ ἐνδύματα, παρεκάθησαν εἰς πολυτελεῖς δεῖπνον, ἐλάβον βασιλικὴν ἀποζημίωσιν καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Μόναχον ἀνευφημοῦντες τὴν εὐφροσύνην καὶ τὴν γενναϊοδωρίαν τῆς Α. Μεγαλειότητος.

* *

Ἄλλη τέρψις τοῦ βασιλέως εἶνε τὸ περιουδεῖν νύκτωρ. Σπανίως ἐποχεῖται ἡμέραν. Οἱ τροχοὶ τῶν ὀχημάτων αὐτοῦ, αἱ ὀπλαὶ τῶν ἵππων του περιβάλλοντα διὰ παχέος περικαλύματος καουτσούκ. Ὁ βασιλεὺς διόρχεται μὲσω φωταυγοῦς αἰγλης τὸν βλέπουσι, ἀλλὰ δὲν τὸν ἀκούουσι· ἐξαφανίζεται δ' ὡς φανταστικὴ ὀπτασία.

* *

Λουδοβίκος ὁ Β' εἶνε νέος ἐτι· ἐγεννήθη τῷ 1845 καὶ εἶνε περικαλλέστατος· ἡ κανονικὴ αὐτοῦ φυσιογνωμία ἔχει μεγάλην ἑκφρασιν γλυκύτητος καὶ θλίψεως, οἱ δ' ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ σκαρδαυόσσοισιν ὡσεὶ μὴ ἠνείχοντο τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Τάσις τις πρὸς εὐσαρκίαν ἤρξατο παραβλάπτουσα τὸ εὐσταλὲς τοῦ παραστήματός του. Βιστ' μεμονωμένος καὶ μακρὰν πάσης τύρβης· ὁ μόνος ἀνθρωπος πρὸς ὃν ἐπεδείχαστο μεγάλην φιλίαν ἦτο ὁ μελοποιὸς Βάγκνερ· ἡ ὑπερβολικὴ δ' αὐτῆ φιλία πολλὰς δυσαρκειάς ἐπήνεγκεν αὐτῷ καὶ εἰς βαρείας θυσίας καθυπέβαλε τὸν προϋπολογισμὸν του. Τὸ μόνον πάθος αὐτοῦ εἶνε ἡ μουσικὴ ἐν πάσι τοῖς ἀνακτόροις αὐτοῦ εὐρίσκεται ἀνὰ ἐν κλειδοκῦμβαλον. Ἀποφεύγει τὰς γυναίκας ἢ μεθ' ὧν συναναστροφὴ ἐμποιεῖ αὐτῷ εἶδος τι ἀηθείας· οὐδεμίαν γυνὴν διήλθε ποτὲ τὴν φιλίαν τοῦ θαλάμου του. Ἡ εἰσοδος εἰς τὸ ἐν Βεργ ἀνακτορὸν του, ἐνθα ἀρέσκειται νὰ ἐνδιατρίβῃ τὸ πλεῖστον, ὡς καὶ ἡ εἰς τὸν περίβολον τοῦ ἄλλοις του εἶνε αὐστηρῶς εἰς αὐτὰς ἀπηγορευμένη.

Ἐν τούτοις Κυριακῇ τινα, σμῆνος εὐθύμων νεανίδων ἤλθον ἐκ Μονάχου νὰ διασκεδάσωσιν ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς λίμνης Στουμβεργ· κατώρθωσαν νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τὸ ἄλλος χάρις ν' ἀναλογισθῶσι τὰ ἐπακόλουθα τοῦ ἐπισημίου τῶν. Μετὰ τὰ παιγνίδια καὶ τοὺς γέλωτας ἐστρώθη ἡ τράπεζα, ἐπὶ ἀπαλῆς χλόης ὑπὸ μεγάλων δένδρων σκιαζομένης· μετὰ τὸ γεῦμα πλέον ἡ ζωηρότης ἀφίκετο εἰς τὸ μὴ περαιτέρω. Ἀλλ' αἰφνίς εἰς τὴν καμπὴν διαδρόμου τινὸς ἐφάνη ἀνὴρ ὑψηλὸς τὸ παράστημα καὶ εὐγενὴς τὴν μορφήν. Ἦτο

ὁ βασιλεὺς, ὅστις λίαν ἐπὶ τῷ θυρόρφῳ ἐκείνῳ ἐκπλαγείς ἠθέλησε διὰ τοῦ θηρευτικοῦ τοῦ μαστίγιου νὰ ἐκδιώξῃ τὰς ἀδιακρίτους ἐπισκεπτρίας.

Ἄλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο εὐκόλον· αἱ ζῶνται νεανίδες ἀγνοοῦσαι ἢ γνωρίζουσαι ἀκριβῶς ὅποιοις ἦτο ὁ πρὸ αὐτῶν ἀνὴρ περιεκύκλωσαν τὸν βασιλέα, εἶτα λαβοῦσαι τὰς χεῖρας ἀλλήλων ἤρξαντο παραφώως ὀρχοῦμεναι περὶ αὐτόν· ὁ βασιλεὺς μανιώδης προσεπάθει, ἀλλὰ μάτην, ν' ἀπαλλαγῆ τῆς θελκτικῆς ἀλύσου ἧτις ἐκράτει αὐτὸν δέσμιον· δὲν ἐτόλμα νὰ θρασυῆ αὐτὴν βιαίως. Αἱ νεανίδες ἐκείναι ἦσαν νεαρῶταται καὶ περικαλλεῖς, εἶχον λευκὴν τὴν ξανθὴν κόμην, ἦσαν ἀνοστοτερεῖς· διὰ τοῦ περισηθίου των διεφάνετο λευκὸς καὶ ῥόδιος ὁ λαμὸς αὐτῶν. Προσέβλεπον μειδιῶσαι διὰ τῶν ὀμμάτων καὶ τῶν χειλέων τὸν δυστυχῆ ἀνακτα, οὐτινος ἐν τούτοις ἡ κατάστασις δὲν ἦτο καὶ πολὺ ἀξιολύπητος. Ὁ ἐγκυκλος ἐξηκολούθει· ὁ βασιλεὺς ἠγνοεῖ τί νὰ πράξῃ· ἀλλ' αἰφνίς ἤκουσε τὴν γνωστοτάτην ἐν Μονάχῳ ἐπόδον:

Λεβέντη σκλαβωμένη, ποῦ ν' ἴδῃ λύπην σου;
Τὴ λευτεριά σου θέλεις; σοὺ τὴν δίνομε;
Ἔλα νὰ μᾶς φιλήσῃς κ' ἔσμε ἴς τὸ καλὸ.

Καὶ πρᾶγματι ἠναγκάσθη νὰ τὰς φιλήσῃ πάσας· οὐδεμίαν ἀπέσυρε τὰ χεῖλη τῆς· ὁ βασιλεὺς ὑπέστη ἀχρις ἐσχάτων τὴν θυσίαν· λέγεται ὅτι ἠσθένης.

Ἡ θλίψις αὐτῆ, ἡ ἐνδωλεχὴς μελαγχολία τοῦ βασιλέως ἐρμηνεύεται ποικιλοτρόπως. Ἡ πιθανοτέρα ὑπόθεσις εἶνε ὅτι αὐτῆ προσέρχεται ἐκ τῶν περὶ τῆς βασιλείας του μεριμνῶν καὶ ἐκ τῆς θανασίμου λύπης ἢ αἰσθημάτων μὴ ἀνομιμῶν νὰ διατηρήσῃ τὴν αὐτονομίαν τοῦ βασιλείου του πανταχόθεν πιεζόμενος ὑπὸ τῆς πρωσικῆς πολιτικῆς. Ἀσχάλλει τὰ μέγιστα ἐπὶ τῇ ἀδιακόπῳ ταύτῃ προσασίᾳ, ἧτις ἐπιβάλλεται εἰς πάσας αὐτοῦ τὰς πράξεις, ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτοῦ πάσαν πρωτοβουλίαν, ἀλλ' ἐξ ἧς, μεθ' ὅλας τὰς προσπάθειάς του, δὲν δύναται ν' ἀπαλλαγῇ.

* *

Ἡ ὑπόθεσις αὐτῆ φαίνεται δικαιολογούμενη καὶ ἐκ τῆς ἐπιμονῆς μεθ' ἧς ὁ βασιλεὺς ἀποφεύγει νὰ συναντηθῆ εἴτε μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος εἴτε μετὰ τοῦ πρίγκιπος Βίσμαρκ. Τὴν ἀπόφασίν του ταύτην οὔτε ἡ ἀπαίτησις τοῦ αὐτοκράτορος οὔτε αἱ παρακλήσεις τῶν ὑπουργῶν του ἠδυνήθησαν ἀχρι τῆς σήμερον νὰ κάμψωσιν. Ἐν τούτοις ἐφάνη περὶ ὅτι ἐπῆλθε συμπιλίωσις τις· ὁ πρίγκιψ Βίσμαρκ ἐδήλωσεν ὅτι ἐπιωφελοῦμενος τῆς ἐν Κίσιγιγκεν διατριβῆς του ἐσκόπευε νὰ μεταβῆ εἰς ἐπισκεψίν τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας. Διὰ τῶν παρατηρήσεων των, καὶ τῶν συμβουλῶν των

οι υπουργοί του, και οι πολλοί εμπιστοί των συμβούλων του ενόμισαν δεσπεύσαν τον άνακτα αυτόν όπως δεσπότη πρίγκιπα...

Η επίκειμένη κρίσις του αρχικαγκελαρίου της Αυτοκρατορίας διεθυρήθη ανά άπαν τούς βασιλείου... οι κόμματος της αυτονομίας, επένθησαν, οι φιλόπρωσοι εκκλήτησαν εξ άγγαλιώσεως.

Η βασιλεύς δεν ήτο εν τω δικαιοκρατί του των άνακτόρων... μετέβησαν εις Βέργ, άλλ' ούδ' εκεί ευρον αυτόν... έκειθεν επεμψαν άπεσταλμένους εις Νυρεμβούργην...

Ο βασιλεύς, ούτινος η εξαπάντις μέγαν πάταγον επροξένησε τότε ανά την Ευρώπην... τί είχεν άπογεινεί; μετά τινας ημέρας έγένητο γνωστόν ότι κόμης τις Βέργ εύρισκετο τότε εν Ρήμοις...

Ο δέ βασιλεύς, ούτινος η εξαπάντις μέγαν πάταγον επροξένησε τότε ανά την Ευρώπην... τί είχεν άπογεινεί; μετά τινας ημέρας έγένητο γνωστόν ότι κόμης τις Βέργ εύρισκετο τότε εν Ρήμοις...

Ίδου πως γερμανική τις έφημερίς περιγράφει τόν άνακτορον του Λίνδενοφ... από τινος έγένητο τού προσφιλές ένδιαίτημα του βασιλέως.

Ο τού άνακτορον περιουσιών παραδεισος είναι άπέραντος... κείται εν μέσφ των βαυαρικών Άλπεων... ό περιπατών εν αύτφ περιπίπτει εις έκπληξιν.

Οπίσω των άνακτόρων κείται ο ναός της Αφροδίτης... παράδοξος η προσωπομεία αυτή δοθείσα υπ' ανθρώπου... όστις απόστρέφεται σφοδρότατα τας γυναίκας.

κάστου ιδιοτροπία... τού βασιλέως οι τοίχοι τού άντρού επιχρυσίζονται... δια κυκνίου ή κισσίου χρώματος...

Κατόρθωσαν να θερμάνωσι τόν ένδον του άντρού... ούτου συνηθείς ο βασιλεύς έγκλειεται επί πολλάς ημέρας... γράφων εν αύτφ ή μουσουργών.

Εν τω ναφ ύψούται άγαλμα της Αφροδίτης... εκ πολυχρώμου μαρμαρου έφ' ου από παιδικος καταπίπτει ύδωρ μεμυρωμένον και ποικιλως έχρωματισμένον...

Τα επίπλα του άνακτορου... εσχεδιάσθησαν υπό του βασιλέως... καλύπτονται δέ ως και οι τοίχοι υπό γοβελινών ταπήτων.

Και άλλα ανέκδοτα λέγονται... περί του Λουδοβίκου του Β'. άλλα δέον να δυσπιστή τις... προς τας υπερβολικάς και άπιθάμους όλως άκριτομυθίας...

Dr. Eduard Zeller ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ο καθαρώς επιστήμονικός κόσμος και οι της επιστήμης φίλοι... και τας προόδους αυτής μετά ζωηρού διαφέροντος παρακολουθούντες... και πρό πάντων οι των πανεπιστημίων τρόφιμοι...

ταίς βροτοίς... τηλικαύτη της φύσεως έννοια, τοιαύται αγαθαί συγκυρίαί προς άποτέλεσιν έργου τινός...

Εάν ο ελιγός... Ηλιών άγορητής ηδύνατο εν τοις άμνηστικώς ήρωσι να καυχάται... ότι δύο μόν γενεάς μερόπων ανθρώπων είδε, μετά δέ τριτάτοις άνασσεν...

Εάν ο ελιγός... Ηλιών άγορητής ηδύνατο εν τοις άμνηστικώς ήρωσι να καυχάται... ότι δύο μόν γενεάς μερόπων ανθρώπων είδε, μετά δέ τριτάτοις άνασσεν...

Εάν ο ελιγός... Ηλιών άγορητής ηδύνατο εν τοις άμνηστικώς ήρωσι να καυχάται... ότι δύο μόν γενεάς μερόπων ανθρώπων είδε, μετά δέ τριτάτοις άνασσεν...

ταύτα πάντα και πολλφ τούτων ύψηλότερα άρμόζουσιν εις τόν ήδυση των ήμετέρων χρόνων... Νέστορα, όστις ού μόνον τούς γίγαντας της επιστήμης...

Εί και νυν η γερμανική γλώσσα κατέστη γλώσσα των επιστημόνων... και παντός όπως δήποτε εν τοις γράμμασιν ήδονήν εύρισκοντες, μετεφράσθη εν τούτοις τού κολλοσσαίου έργου εις γαλλικήν και άγγλικήν...

χην της άνθρωπότητος κτήμα, κοινότερον και προχειρότερον καταστή, πᾶσιν άπόκτημα... Τούτου λοιπόν τού έξόχου έργου της καθ' ήμας ιστορικης επιστήμης έξοχον μικρογραφίαν εξέδωκεν έξαγώς...

μέλη και συμπονούσαν και συγκρατατροχόμενη... διότι όπου τις άλγθ, εκεί και τόν νουν έχει... Ο δέ εξαεφάλας τού οργανικού σώματος τού έλληνισμού...

κρίμα στο θεό, να κλαίει γυναίκα, που έχει άντρα. ζωντανό και τέτοια παλληκάρια. Μα εγώ δεν ημπαρώσα, γιατί σ' είχα στην έννοια μου κάθε στιγμή και δεν ήξερα πού βρισκόσουνε. Βγάλε τ' άρματα σου τ'α καταμακρωμένα γιατί φοβούμαι όσο τ'α θωρ'ω κι' έπειτα όσο τ'α φαρεις δε μούρχεται να σ'α π'ω Κωσταντή, μόνα σ'α λέω κι' εγώ Καπετάνιο.

Ο Κωσταντής άφησε από του φασίου του την π'αράση, τ'α μακρ'ω έβ'εχ'ε π'αυ'ω άρματα, π'αμακρωμένα δι' ου έτόλισε την κεφαλήν του προφυλατ'αμενος από της θερμότητος του ήλιου και έσυρεν από της άσπινθοφορ'ης ζώνης του την έπ'αρχωσαν παλληκ'αριστητάδα και την μακρ'αν του μαχαιράν μεταβάς δ' έσοποθέτησεν αυτάς πλησίον του τσιφτέ του, όσκις εφ'εσ'ατο παρά την θύραν του μαγειρείου. Έπειτα έπανελθ'ων άνεύρην θ'ωρ'εκ του φρέατος και ένιψε τ'ο ήλιοκαές πρόσωπον και την μακρ'ωμαλλον κεφαλήν του.

— Έτσι να φανής κομμάτι, π'αυ'ω έκαμεν ο ήλιος σ'αν τον άραπ'η! Έλα τώρα κάθισε κοντά μου να π'ουμε τους καύμούς μας. Μα πρώτ' απ' όλα να μ'ου π'ης, γιατί, σ'αν έτερέα να σ'αγκυαλιάσω, όντας έμπηκας στην αύλη με τους δικούς σου, ύστερα από πέντε μήνες χωρισμό, έσ'ω μ' έμποδίσες με τ'ο χέρι σου και γόρισες από την άλλη μεριά σ'αν παραπονεμένος.

— Μή μου τ'ο ρωτάς αυτό, Κατήγκω, γιατί μα τον ήλιο που βασιλεύει, δεν μ'πορώ να σου τ'ο π'ω. Φτάνει ή φωτιά που έχω εγώ μέσα στην καρδιά μου.

— Δέ μ'πορείς να μ'ου τ'ο π'ης; Κι' έχεις κανένα παράπονο μαζί μου; Άχ, Κωσταντή, ο λόγος σου είναι μαχαιριά και πονει περισσότερο, γιατί δε βγάνει αίμα να ξεθυμάνη. Έφταιξα σε τίποτε; Δεν ήρθα άμα μ'ου μήνυσες π'ως φύγανε οι Τούρκοι; Δέ ξέρω τί να συλλογιστώ και δε θυμούμαι μιά στιγμή, π'ου να λειψες από τ'ο λογισμό μου.

— Όχι, Κατήγκω μου! Έγώ ναχω παράπονο με σ'ένα; Και γιατί; Δέ μ' αγαπάς σ'αν πρώτα και καλύτερα, και δεν είμ' εγώ ο Κωσταντής σου, που πέφτω για σ'ένα μες σ'τη φωτιά; Όχι, δεν έχω γ'ω παράπονο, μόνο ο Θεός να βαλη τ'ο χέρι του να διώξωμε τους άγάδες από τ'η Κρήτη, να γλυτώσωμε μιά και καλή από την άκαταστασία, για να ζήσωμε ευτυχισμένοι και χαρούμενοι. Αυτοί με χωρίσανε τ'όσον καιρό από σ'ένα, και ποιάς ξέρει, ως π'ότε ακόμη θα μ'ας έχουνε χωρισμένους. Να ζερες πόσους έχω σκοτωμένους με τ'ούτ'ο μου τ'ο χέρι! Έπαρτα με τ'η μαχαιρά μου μέσα σε όσους εφ'ισακα, εκτυπούσα ζεβά, εκτυπούσα δεξιά και έβγαίνα από την άλλη μεριά με τους δικούς μου, χωρίς να καθ' μιά τρίχα τ'ης κεφαλής μας. Κι' αυτό γιατί εγώ σε είχα πάντα στο λογισμό μου και δεν άφησε ο Θεός να σκοτωθ'ω γ'ω να μ'η μαυροφορέσης.

— Κι' εγώ; Πόσκις φοραίς σε είδα σ'τον ύπνο μου, κίτρινο σ'αν τ'ο λεμόνι και είχες τ'α στήθια σ' ανοιχτά γ'ω να φαίνεται ή λαθωματιά που μ'πήκην ή μ'πάλα να πάρη την ψυχή σου! Τ'ο στόμα σου μι-

σοάνοιγε μιά στιγμή και μούλεγες αυτά τ'α λόγια: «Αζίζι, μιά ζωή, Κατήγκω, τ'ο φιλι σου». Σ' έρωτούσα μέσα σ'τ' όνειρό μου μα έσ'ω ήπουνε άποθαμμένους και δεν έμιλούσες! Άχ, τι φριχταίς νυχταίς π'ου πέρασα μακρ'ω σου...

✱

Ο ήλιος π'ρο μακρ'ω είχε δύσει. Άδρα δροσερά έπέπνε πανταχού, την δ' επικρατούσαν έσπερίνη σιγήν, διέκοπτε τ'αν φυλλ'ωίν δ' ή άνθος και τ'ο άπ'αμακρωμένον ζεμά γ'ερόντος τυρ'ακόμου, όστις έπανελθ'ων εκ των όρέων την ήπειραν εκείνην, έμμοιρολύγει τ'α άπολεσθέντα πρόβατα του.

Τ'ο άρατιον ζεύγος έκάθητο έτι επί της παρά τ'ο φρέαρ πεζούλιας, άλλ' άμφότεροι έτήρουν άκραν σιγήν. Η Κατήγκω, άδυνατούσα να εξηγήση τους λόγους του σύζυγου της και να μαυτεύση την αίτιαν του κινήματος, δι' ου άπέτρεψεν όδους τ'ας περιπαθείς αυτής διαχύσεις και συνεκράτησε τ'ας ιδικάς του, βαρ'ως εθλίβετο, και τ'ο παράπονον της εξεδηλούτο δια δ'ακρ'ωών, άτινα μ'ατην προσεπάθει ν' άποκρ'ύψη σφογγίζομένη δια τ'ου άκρου τ'ης ποδιάς της. Άλλως τε και τ'ο στήθος εξωγκούτο εις εκάστην άναπνοήν της και ο παλμός εκείνος δεν διάφευγε τ'ο άτενές βλέμμα, όπερ έπ' αυτής προσήλου ο Κωσταντής.

Ούτος δέ βαρύθυμος και σκεπτικός, άλλην μείζονα πάλην ύφίστατο π'ρος τ'α ίδια αισθήματα. Τ'ο φοβερόν εκείνο τάξιμο, ως λίθος τ'εράστιος έδάρυνε τ'ο στήθος του. Άπεπειράτο να σκερ'η, ν' άνεύρη λόγον παρηγορίας δια τ'ην τεθλιμμένην του σύντροφον, άλλ' όλοφυμός, δν δεν ήδυνήθη να συγκρατήση αυτη, τον ήνάγκαζε ν' άποστρέφη απ' αυτής τ'ο βλέμμα π'ρος στιγμήν και ν' άτενίζη τον αύρανον ώσει ζητών εκεί επάνω την σωτήραν διέξοδον.

Τ'ο άπόρητον του όρκου, ή παρενόησις της επιφυλάξεως, τ'α δάκρ'ωα της, ή σιωπή, ή βαρυθυμία και ή ψυχρότης του, ή πάλη εκείνη των αντιθέτων αισθημάτων, εξηκολούθει εν τ'ω ν'ω άμφότερων. Άλλ' ότε τ'ο ώχρον φ'ως τ'ης ανατελούσης σελήνης, εφώτισε την μορφήν του Κωσταντή, δεν ήτο πλέον δύσθυμος, διέλαμπε δ' εν τ'οις οφθαλμοίς του, αίγλη άρρητου συμπαθείας και μεσιδίαμα, πλήρες ήδύτητος και μαλαγγυλίας.

Η Κατήγκω έθ'ρ'νει έτι άλλ' είχεν ήττηθ'η υπό των δακρ'ωών της ο άκατανίκητος Καπετάνιος. Την ήτένισεν επί μικρόν έτι και είτα ώσει καταβάλλον άγ'ωνα υπεράνθρωπον.

— Αζίζι, μιά ζωή, Κατήγκω, τ'ο φιλι σου! Είπε δια φωνής ύποτρεμούσης. Και λαβών εντός των μεγάλων χειρ'ων του τ'ο πρόσωπόν της, έπέθηκεν επί των δακρ'ωδρέκτων παρειών της ήχηρόν και παρατεταμένον φίλημα.

✱

Την επαύριον, λίαν πρωί, οι σύντροφοι του καπετ'αν Κλωνάρη, ήλθον και τον πάρελαβον.

Είχε φανή από της κορυφής γειτονικού όρους, πλήθος Τούρκων, έρχομένων κατά της Άρ'αδενας.

Μετ' ολίγην ώραν οι έχθροι νομιζόντες έτι τ'ο χωρίον ήτο ήρημον, έπλησίασαν εις άπόστασιν βολής πυροβόλου. Άλλ' ότε διέκρινον τους Σρακλιανούς ανακμένοντας εις τ'ην είσοδον στενού μονοπατίου, έστησαν ίνα σκεφθ'ωσι και ήτοιμαζον τ'α δπλα των.

— Να κτυπήσωμεν πρώτα! διέταξε στεντορεία τ'η φωνή ο Καπετάνιος. Και ώρμα ήδη επί τ'ο έργον. Άλλ' ή πρώτη ύπό των πολέμιων βληθείσα σφαιρά, έπληξεν αυτ'αν κατά τ'ο στήθος. Έπειτα δ' αυτοεπιγμει δ' άρατος Κωσταντής εις των συντρόφων του τ'ας άγκάλας, μίαν μόνην λέξιν δυνήθει να προσφέρη:

— Κατήγκω...

— Οι δέ Τούρκοι, μόλις άνεγνώρισαν αυτον όρμώοντα με τον τσιφτέν εις τ'ας χείρας και την μαχαιράν εις τους οδόντας, έστρεψαν τ'α ν'ατα και έφρευγον ταχέως.

Ηγ'ούουν αυτοί, έτι ο Καπετ'αν Κλωνάρη εφρονούθη, διότι παρέβη τ'ο τάξιμό του.

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ.

ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

Άθηναϊκή παροιμία

Τ

Την Κοριακή ανέλας κομ'η έ'ς έβδομάδος

Τ'ο κακογίνετο φλωρ'η ποσ' όν τ'ο ήλιος ο νόμος; άδύνατο να τ'ο χαρη ή τρίτος κληρονόμος.

Τ'ο Σαδάβα τ'ο βραδύ μούρθε βρεί να νίσω.

Τ'ο μυριστικό κ'ωδ'ν, από κ'εينو πο'χει δ'όνει.

Τον ήνο μες στο σπητι του για μάρτυρα τον έχεις.

Τι ν' αυτό τ'ο κουρδελάνι από κ'εينو τ'ο πανάκι.

Του ήλιου ο κύκλος άνεμος; του φεγγαριου χειμώνας.

Τ' άκριβ'ο τ'ο β'ίδος; σ'α χαροκόπου χείρα.

Τ'ορ'α στα ξεκουριάσματα παπούτσια με λαλέδες.

Τα νταούλλα στο καρδέτι κι' ο χαρ'ος στον Βοδονάφιη.

Τι β'οίχει ο ούρανός; κ' ή γ'ης δε δέχεται!

Τι να σου κ'άνη ή καλή ν'οικοκυρά από ε'κ'αίρο τ'ο σπητι!

Τ'ο προσκνημένο τ'ο κεφάλι ποίς δεν κάδαται.

Τ'ο σανάρι σ'αν κ'ή μ'πρός τότες φ'ίγγει.

Τ'α δότα τον Χρ'στά σταυρώσα.

Τ'ο κολλ'ιγακό γ'αίδορι τ'ο τ'ρώει ο λόκος.

Τ'ο δαντ'ρι γ'νωρίζεται από τον καρπό του και ο άνθρωπος από τ'α έργα του.

Τ'ης νόφης τ'α προικ'η σ'αν της λαμρ'ης ταύγα.

Του σπιτιού ο λογαριασμός στο παζάρι δεν βγαίνει.

Τ'ο δίφορο ξυνη των άγωγιάτη.

Κ. Μ. Γρ. Κ.

[Κ'ειναι τ'ο τέλο.]